

Renovatie Bakenessergracht Haarlem

Bewonersbijeenkomst 13 september 2012
Bakenesserkerk - 20.30 uur

Aanwezig: Bewonerscommissie Werkgroep Bakenessergracht
Bestuur Stichting Vrienden van de Bakenes (StVvdB)
Wijkraad Binnenstad
ca. 55 belanghebbenden/belangstellenden

Bas Eizema (bestuurslid van de StVvdB) heet de aanwezigen welkom, stelt Sanne Muijser voor als voorzitter van de informatieavond en presenteert de agenda aan de hand van een powerpointpresentatie.

De agenda/presentatie en een korte samenvatting van de vragen en opmerkingen worden op de website van de StVvdB geplaatst.

[Tekst van de presentatie in Italic / Vragen & opmerkingen in zwart](#)

1. *Doel van de Avond*
  - *Kennis nemen stand van zaken*
  - *Steun van buurtbewoners (verkeerd voorgelicht)*
  - *Uw ervaringen/meningen*
  - *Financiële steun*

Sanne Muijser (sinds 2004 woonachtig aan de B'gracht) stelt dat de gemeent Haarlem niet volledig is geweest met het verstrekken van info aan de belanghebbenden inzake het omvangrijke renovatieproject van de Bakenessergracht. Dat heeft grote gevolgen voor de bewoners aan de B'gracht. Hij nodigt de aanwezigen uit om deze avond ervaringen en meningen met elkaar te delen.

2. *Betrokken Partijen*
  - *Projectleider Stefan de Kogel*
  - *Wethouder Rob van Doorn (GL)*
  - *Werkgroep Vrienden van de Bakenes + VVE 1/tm9*
  - *Wijkraad*
  - *Hans Vriend (gemeente Haarlem - coördinator Stadsdeelregie, ald. wijkzaken)*

3. *Geschiedenis/aanleiding (uitleg door Ruben Maarsen)*

- *Eerste rapporten Witteveen&Bos uit 2009*

- *-> Aanleiding tot renovatieproject kade*

Adviezen van dit rapport zijn niet overgenomen in het Definitieve Ontwerp (DO) van de renovatie waarop de gemeenteraad haar besluit heeft genomen. Peter den Nijs (voormalig bewoner van de B'gracht en specialist in bodem, water en funderingen) legt uit dat bij dergelijke grootschalige projecten een zorgvuldige afweging van de risico's noodzakelijk is. Dit lijkt in het onderhavige project niet te hebben plaatsgevonden.

- *Voorlopig Ontwerp 2009*

- *-> Voorlichtingsbijeenkomst/"inspraakavond"*

Op de inspraakavond van 2009 voor bewoners komt slechts de herinrichting van de B'gracht aan bod en wordt over de bomen, riolering en kademuur slechts gesproken in de trant van 'nader te onderzoeken'. Tussentijds is er geen contact of overleg geweest met de bewoners over de aard van de (ondergrondse) renovatiewerkzaamheden.

- *Definitief Ontwerp 2012*

Het raadsbesluit over het Definitief Ontwerp is genomen op basis van: profielschetsen, bevindingen van de inspraakavond van 2009 (met onvoldoende info voor bewoners), en onduidelijke tekeningen van de projectwerkzaamheden. Bewoners zijn niet ingelicht over de vernieuwde en vergrote omvang van het project.

- *Kap+kadevernieuwing vergunningen afgegeven in 2012 -> actie*

Lex Hagenaars heeft slechts 2 vergunningen in de lokale pers gezien, waarna actie is ondernomen met een bezwaarschrift voor de aangekondigde bomenkap.

4. Wat waren de plannen in 2009

- *Vervanging zinker bij Wildemansbrug*
- *Vernieuwing riool even zijde*
- *Groot onderhoud aan deel kademuur*
- *Hemelwater loopt op het merendeel van de gracht direct naar het open water toe conform duurzaamheidsprincipe*
- *Duur werkzaamheden 9 maanden*

Ruben Maarsen geeft aan de hand van opgevraagde documenten uit 2009 uitleg over de werkzaamheden/plannen zoals die in 2009 voorlagen.

5. Wat is het plan in 2012

- *Zinker bij Wildemansburg handhaven*
- *Plaatsen nieuwe zinker ter hoogte van huisnummers 15/17 en 24*
- *Verruiming diameter riool even zijde*
- *Verkleining diameter riool oneven zijden tussen Korte Jansstraat en Kokstraat*
- *Vervanging kademuur tussen huisnr's 1 t/m 31*
- *Kappen 8 bomen tussen Korte Jansstraat en Kokstraat*
- *Geschatte duur van de werkzaamheden is 1,5 jaar*

Ruben Maarsen geeft aan de hand van nieuwe documenten (die pas sinds deze middag in het bezit zijn van de bewonerscommissie) een beeld van de voorgenomen werkzaamheden in 2012.

Met name wordt ingegaan op vastgestelde renovatiewerkheden in het DO die werden ontraden in de rapporten van Witteveen&Bos uit 2009.

Enkele opmerkingen en vragen:

- Peter den Nijs wijst op veranderde inzichten over rioolsystemen die wellicht niet zijn meegenomen in het DO. Nut en noodzaak van verruiming van het rioolsysteem aan de B'gracht zou moeten worden meegenomen in de komende discussie met de gemeente. Ook laat hij weten dat de fundering van de panden aan de B'gracht zeer divers is en zeer gevoelig is voor renovatiewerkzaamheden.
- Verwachte problemen bij vernieuwing zinker Wildemansbrug: er zal een sleuf van meer dan 2 meter onder het maaiveld moeten worden gegraven (3 tot 6 meter) met alle risico's van dien (Peter den Nijs).
- Een goede risicoverzekering bij de gemeente is essentieel; funderingsonderzoek heeft niet veel zin omdat niet in te schatten is wat een pand kan verdragen (Peter den Nijs).
- Melding van recente ernstige problemen bij verbouwing vanwege 'fundering op staal' en een acute actie om grote schade te voorkomen wegens verzakking en wegdrijven zand (bewoner B'gracht 16).
- Op een vraag of er P-plaatsen zullen verdwijnen wordt ontkennend geantwoord; er komen wel meer voorzieningen voor het plaatsen van fietsen.
- Gezien het zoekraken bij de gemeente van een tekening uit 2005 inzake een zinker bij de renovatie van de Appelaar, is er niet veel vertrouwen in documentatie/archivering bij de gemeente (Ruben Maarsen).
- Is er iets bekend uit andere gemeenten over beschermende maatregelen (Lex: nee) en heeft Haarlem een plan voorhanden om funderingen te beschermen (Lex: nee) (bewoner B'gracht 32).
- Komt er een zinker voor nr 24, i.v.m. mogelijke lange onbereikbaarheid van pand met rollator (bewoner B'gracht 24).
- Waarom heeft de doelstelling voor afwatering van de Waarderpolder invloed op vernieuwing van het riool van de B'gracht? (bewoner B'gracht 95).
- Kan de afwatering van de Waterpolder niet in een minder kwetsbaar gebied worden opgevangen?
- Er is al enige tijd intensief overleg met de gemeente over grote trillingen op de gracht die veroorzaakt worden door zwaar verkeer met als gevolg scheuren in huizen en wegspoelend zand onder de bestrating van de gracht (bewoner B'gracht 98); instellen en handhaven van 30km zone is zeer wenselijk.

6. Dilemma's

- *Er is volstrekt geen onderzoek gedaan naar alternatieve oplossingen, waarmee het huidige aanzien van de B'gracht met haar beeldbepalende bomen behouden blijft;*
- *Vrachtverkeer is de oorzaak voor scheurvorming in de kademuur en niet de bomen, zoals ons de gemeente wil doen geloven;*
- *Dankzij de fundering van de kademuur kunnen de bomen nooit meer groot groeien, omdat ze te weinig wortelruimte hebben;*
- *Riool even zijde hoeft niet integraal verdubbeld te worden; verhangen onder een bepaalde hoek en verruimen richting het Spaarne is voldoende;*
- *Het riool aan de oneven zijde hoeft geheel niet vernieuwd/verdubbeld te worden, want het is nog*

maar 30 jaar oud;

- Van welke plannen zijn we nog niet op de hoogte?

- Zijn er rioolproblemen op de B'gracht en welke? (bewoner B'gracht 41)
- Doorstroming aan even zijde ter hoogte van nr 48-zw werkt niet goed en zorgt voor wateroverlast in sousterrain en op begane grond; blijkbaar is de riolering verzakt en is vernieuwing noodzakelijk (bewoners B'gracht 46).
- Wortels van eventuele nieuwe bomen volgen de waterspiegel en zoeken zo zelf naar voldoende plantruimte.
- Aan oneven zijde van de gracht is vervanging riool noodzakelijk i.v.m. verzakking (bewoner B'gracht 95).
- Is de status van het riool onderzocht (bewoner B'gracht 55)? Antwoord van Lex: nee. De bewoner van nr 55 stelde dat het riool voor zijn deur verzakt en gebroken zou zijn en dat dit bekend is bij de gemeente. Zij reageerde dan ook behoorlijk verbaasd over het feit dat de gemeente wel een goed riool vervangt aan de oneven kant, maar niet het slechte gedeelte, waarvan ze weten dat er problemen mee zijn.

7. *Risico's (Esther Maarsen)*

- *De gemeente geeft geen enkele garantie bij schade -> wijzen naar civiele rechter*
- *Geen integrale risico afweging m.b.t. alle werkzaamheden*
- *Geen/onjuiste communicatie met de buurt én de politiek*

Projectleider De Kogel heeft in overleg met bewonerscommissie geen toezegging gedaan omtrent afdekkingsrisico's. Hij stelde uitdrukkelijk dat de bewoners voor het verhalen van eigen schade aangewezen zijn op een individueel traject bij de civiele rechter! Naast de weg naar de civiele rechter heeft de gemeente duidelijk aangegeven dat zij een verzekering voor dit project heeft afgesloten, zodat een ding zeker is: in geval van schade zal de verzekering niet uitkeren, maar procederen.

Wethouder Van Doorn heeft in het eerste gesprek aangegeven dat het project doorgaat: het besluit over het DO is in januari 2012 genomen en de bezwaartermijn voor bewoners is verstreken.

Acties van de bewonerscommissie en St VvdB:

- bezwaar aangetekend tegen kap van de lindebomen; voorlopige voorziening getroffen; in afwachting van start van de renovatiewerkzaamheden zal gemeente nog niet overgaan tot kappen van de bomen;
- mondelinge behandeling in hoorzitting van Commissie Beroep en Bezwaarschriften op 18 juli 2012; in afwachting van advies/besluit.

Adviezen betreffende vaststelling & constatering schade bij renovatiewerkzaamheden:

- belangrijk om externe EN interne nulsituatie van de panden vast te (laten) stellen; inzage van rapportage door bewoners en accoord met vaststelling; laten deponeren bij notaris en/of /KvK; schade kan ook nog na jaren optreden, wegens inklinken, etc. (Peter den Nijs);
- gevelopneming en peilboutjes alleen ter vaststelling van schade; beter is voorkomen van schade (Peter den Nijs);
- gemeente zou recente ervaringen van verzakkingen bij bouw van Toneelschuur (verzakking Bakenesser Hofje) en verbouw Janskerk/Noord-Hollands Archief kunnen gebruiken;
- waterpeilmonitoring dient ook met de bewoners te worden gedeeld (Esther van Maarsen).

8. *Wat willen wij? (Lex Hagenaars)*

- Juridisch/formeel:

*Bezwaarschriften gemeente
Voorlopige voorziening Rechtbank*

- Politiek:

*Benaderen fracties
Steun wijkraad*

De voorbereiding van het renovatieproject is helaas niet goed gegaan; burgers hebben recht op juiste informatie en betrokkenheid met gebeurtenissen in hun straat. Het proces voor Voorlopig Ontwerp en Definitief Ontwerp moet daarom over en zorgvuldiger!

- Peter den Nijs benadrukt dat er opnieuw gekeken moet worden naar nut en noodzaak van de werkzaamheden. Partijen moeten opnieuw om de tafel gaan zitten en een plan van aanpak uitwerken over werkzaamheden die nuttig en noodzakelijk zijn. Het lijkt er nu op dat met het argument "werk met werk combineren" het begindoel volledig uit het oog wordt verloren.
- Er moet meer tijd komen om de risico's in kaart te brengen.
- Vervolggesprek op 1 oktober a.s. met wethouder Van Doorn.
- Zonodig ingezonden brief in Haarlems Dagblad (hetgeen bij problemen bij het Leger des Heils

heeft geleid tot aandacht van lokale TV en rechtstreekse bemoeienis van de Burgemeester).

- Laat meerdere mensen contact zoeken met de Vereniging Haerlem; de vereniging heeft tot op heden niet gereageerd op een bericht
- Contact leggen met Monumentenzorg voor steun.
- Alternatief: riool in gracht (zoals in Gouda)? Is niet zonder problemen bij herstelwerkzaamheden van zo'n riool (Peter den Nijs).

9. *Andere ervaring – Kinderhuissingel (Hans Nusselder)*

Hans Nusselder heeft het renovatieproject van de Kinderhuissingel en achterliggende straten van nabij meegemaakt. De moeilijkheden aan de Kinderhuissingel waren problemen van/met de aannemers.

De samenwerking/communicatie bij de renovatie van de aanliggende straten tussen bewoners (zonder Wijkraad) en de gemeente was uitstekend: zeer intensieve en adequate communicatie, instelling van meldpunt, nieuwbrieven, etc. Projectoverschrijding bedroeg slechts 1 week! Alleen maar lof voor de gemeentelijke projectleider van deze renovatie.

10. *Standpunt en rol Wijkraad (Bas Strikker)*

Bas Strikker, voorzitter van de wijkraad Binnenstad, verbaast zich over de gemeente die wel vaker - als het om de binnenstad gaat - rare dingen doet. Hij memoreert het onzalige plan om drie transformatoren te plaatsen op het Philip Frankplein waar zondag 23 september 2012 het Joods monument zal worden onthuld. Ten aanzien van het renovatieplan voor de Bakenessergracht stelt hij dat het plan van 2009 waarover een informatieavond is geweest, uiteindelijk een heel ander plan is geworden en dat kan natuurlijk niet. Wat hem betreft moet er dan ook een stap terug worden gedaan: opnieuw om de tafel met de bewoners om uiteindelijk te komen tot een plan dat gedragen wordt door de buurt. De wijkraad steunt de bewoners hierbij, bijvoorbeeld door mee te gaan naar het gesprek met wethouder van Doorn op 1 oktober (als daar prijs op wordt gesteld). Op de website van de wijkraad zal aandacht aan de kwestie worden besteed (www.wijkraadbinnenstadhaarlem.nl).

11. *Wrap-up*

Het gehele plan dient terug naar de tekentafel te gaan !

Belanghebbenden/geïnteresseerden worden geïnformeerd via mail (aanwezigelijst met e-mailadressen) en via de website van de St VvdB (www.vriendenvandebakenes.nl).

Documenten over renovatie B'gracht zijn met enig zoeken te vinden op de website van de gemeente Haarlem (www.haarlem.nl) in het BIS systeem (<http://www.haarlem.nl/bis/>).

* * *

2012-09-16 /JMS